

Sju år som utpost - sedan sin egen

av Olle Eriksson

En uppsats som i korthet vill berätta hur en utpost i Tumba blev en egen församling – och året var 1926

(december 1994)

Fridsstöraren flydde då landsfiskalen besökte mötet

”Här i Tumba med omnejd är omkring ett 25-tal av församlingens medlemmar bosatta. Offentliga möten ha hållits i regel 2dra och 4de söndagen i varje månad, då vi haft besök av flera Herrens vittnen. Den som Herren mest använt som redskap bland oss är br Fredrik Persson. För lokalfrågan har Herren också sört så vi under året fått hyra Templarnas lokal och någon gång Folkets hus. Vårt särskilda böneämne är att Gud snarast må ge oss en egen lokal att samlas i. Detta är för oss ett trängande behov.” Så inleddes årsberättelsen för verksamhetsåret 1920 från Filadelfias utpost i Tumba.

Man började redan året före

Den första signalen om att en pingstgrupp börjat arbeta i Tumba får vi – liksom då det gäller många andra områden runt huvudstaden – i Evangelii Härolds predikoturer. Där kan vi läsa att man våren 1919 började ha möten ute i Tumba; ibland i Folkets hus, ibland i Godtemplarlokalen och, efter något år, i vad man kallade Dalhyddan. Folkets hus ligger på Drottningvägen 18. Det inköptes hösten 1926 av den nybildade församlingen som kom att hålla till där i mer än 20 år.

Den andra lokalen man hyrde under de första åren var godtemplarnas ”Ordenshuset Mimer” eller, som det också kallades i någon årsberättelse, Templarnas lokal. Det låg på Grödingevägen 28 och kom även det att köpas av pingstförsamlingen. Året var 1947 och vägen för flyttlasset från Folkets hus till Ordenshuset var inte lång. Det berättas att Ordenshuset byggdes året efter Folkets hus och att Frälsningsarmén haft det från 1933.

Båda de gamla pingstkapellen står kvar. Folkets hus lär inrymma en mindre fabriksrörelse och ordenshuset är alltjämt kyrka, Syriansk-Ortodoxa församlingens Mariakyrka.

Vad som däremot inte finns kvar är Dalhyddan. Den lilla röda stugan på två rum och kök och med ett rum för evangelistsystrar på vinden. Familjen Mackes stuga, som uppläts både till söndagsskola och möten. Oftast på söndagseftermiddagarna klockan fem om man får tro predikoturerna i Evangelii Härold. Där förekommer Dalhyddan första gången den 26 februari 1925. Man lär ha suttit i köket och lyssnat till bland andra evangelistsystrarna Tyra Johannesson och Elin Karlsson. Till Folkets hus var det hundra meter.

En gammal bruksort

Då pingstvännerna första gången gav sig tillkänna ute i Tumba 1919 hade Tumba Bruk redan funnits där i 164 år. Redan 23 juni 1755 beslöt nämligen Riksens Ständers bankofullmäktige, som det hette, att starta ett pappersbruk för framställning av bankosedlar och då inträdde en ny industriell epok i bygden. I början av året 1759 kunde det första papperet framställas.

Drygt hundra år senare, eller noga räknat 1894, förvärvades AB Separator Hamra gård vars kreatursbesättning kom att ingå i den experimentverksamhet man omedelbart startade. Avsikten var att förbättra mjölkproduktionen och höja kvaliteten på mjölkprodukterna.

Både företagen finns i en eller annan form kvar än i dag även om verksamheten i stora stycken ändrat karaktär.

Kvar finns också pingstvännerna. Inte som en liten grupp bestående av arbetare från bruken och biträden från sanatorierna i näraliggande Uttran utan som en stor livaktig församling. En församling med över sex hundra medlemmar och med stor modern kyrka som verkligen hamnat ”mitt i byn”.

Söndagen 27 april 1919

I Evangelii Härold nr 17 kan man läsa att det skulle vara möte i Tumba Folkets hus klockan fyra på söndagseftermiddagen den 27 april. Det var första gången ett möte annonserades i Tumba och året var 1919. Alfred Gustafsson, andrepastorn och Lewi Pethrus trogne medarbetare inne i Filadelfia i stan, är annonserad som talare. Något mer om det mötet vet vi inte.

I närliggande Rönninge hålls samma eftermiddag möte i något som kallas Engelsberg. Där annonseras en Axelina Wallin. Förmodligen en evangelistsyster, som den 9 februari 1914 flyttade in i församlingen från Stockholms 5:e baptistförsamling Elim för Östermalm. Hon var i det närmaste 30 år, född i Stockholm och döpt i Kårsta i Roslagen 1909. I augusti 1926 beviljas hon flyttningsbetyg med matrikelföraren har förbisett att notera vart.

Nästa månad, noga räknat den 23 maj, är det pingstmöte på nytt ute i Tumba. Den gången i Godtemplarlokalen och mötet hålls klockan tre på eftermiddagen med Edv.

Tallbacka som talare. En talare som förekommer ofta i mötesannonserna under den här tiden, i synnerhet på utposterna, men som vi inte vet mer om än att han föddes i Finland 1998, döptes i Sorsele 1918 och togs in i församlingen 17 mars 1919. efter endast tre år skildes han från församlingen.

Vid ett möte under hösten kallas den hyrda lokalen kort och gått för Templarlokalen för att året därpå presenteras som Ordenshuset. Där var man – i Godtemplarlokalen eller Templarlokalen eller Ordenshuset eller Templarnas lokal – då man inte hyrde Folkets hus.

Under 1919 verkar man inte ha haft möten varje vecka. Man tycks ha nöjt sig med en gång i månaden och vid några tillfällen var fjortonde dag. Kanske tillät inte ekonomin mer.

Första årsberättelsen

1920 nämns Tumba plötsligt i två årsberättelser. Dels i den övergripande inne i församlingen i stan, dels i Tumbagruppens egen.

I församlingens framgång helt kort, närmast i förbigående, att Tumba var ”utpost” och att man hyrde ”Templarnas lokal” för sin möten.

Tumbagruppens första egna årsberättelse är längre och ur den citerar vi:

”Här i Tumba med omnejd är omkring ett 25-tal av församlingens medlemmar bosatta. Offentliga möten ha hållits i regel 2dra och 4de söndagen i varje månad, då vi haft besök av flera Herrens vittnen. Den som Herren mest använt som redskap bland oss är br Fredrik Persson. För lokalfrågan har Herren också sört så vi under året fått hyra Templarnas lokal och någon gång Folkets hus. Vårt särskilda böneämne är att Gud snarast må ge oss en egen lokal att samlas i. Detta är för oss ett trängande behov.”

Vidare berättas att man under slutet av året också haft bönemöten i hemmen samt att man planerar att under kommande år ha offentligt möte en kväll i veckan.

Inkomsterna under året uppgick till 890:51 (motsvaras i dag av ungefär 12 000 kr, *vid artikelns författande 1994, reds anm*) och utgifterna till 278:50 (3 700). Ett stort överskott med andra ord. Berättelsen är underskriven av ledarna Fr Persson och Wilhelm Macke, kassören Hj Stavström och sekreteraren Greta Karlsson. Tumba den 5 februari 1921.

Något tystare

Följande år – 1921 – vet vi inte så mycket om. Någon egen årsberättelse kan inte återfinnas och i stans ”nämns” Tumba endast som en i raden av uppräknade utposter.

I Evangelii Härold annonseras Tumba däremot varje vecka. Omväxlande med möten i Ordenshuset Mimer och i Folkets hus och oftast med ”bröder från stan” som predikade.

Första valda föreståndaren

På administrationsmötet i stan den 15 januari 1922 väljer församlingen för första gången en representant för utposten i Tumba. Det var äldstebroder B A Bengtsson som valdes till föreståndare. Honom känner vi igen som en av de ledande då utposten i Aspudden bildats nästan tio år tidigare. Någon kassör valdes inte denna första gång. Dock upprättades en revisionsberättelse som visade kollekter på 469 (9 000, *se tidigare anm*) kr och offer och gåvor på 111 kr. På kostnadssidan noteras resekostnader för talare 194 kr, lokalhyra 258 kr, till församlingens byggnadskassa 38 kr och affischer 17 kr. Vidare framgår att saldot ökat från 626 till 643 kr.

Revisorerna Carl Emil Hellqvist och Wilhelm Macke ”föreslår att kassören – vem det nu var – beviljas full och tacksam ansvarsfrihet”.

”Även bristerna böra framhållas”

Vid administrationsmöte i stan den 4 januari 1923 omvaldes B A Bengtsson till föreståndare och nyvaldes A Stavström till kassör och i Evangelii Härold finner vi att man haft möten i Ordenshuset Mimer varje vecka under hela året.

Carl Emil Hellqvist har skrivit en något annorlunda årsberättelse som vi till stora delar citerar:

”Då jag tänkte att skriva något om Filadelfiaförsamlingens utpost i Tumba verksamhet för år 1923 så sade jag mig själv att det var ju en något att skriva om, men sedan tänkte jag att även bristerna böra framhållas för att de om möjligt må kunna avhjälpas. I början av året gingo rätt många på våra möten, men de flesta gingo, som det tycktes, ej så mycket för att höra sanningen utan mera för att störa och ställa till bråk. Det hade ju fortgått en längre tid även förut, men man var likväl glad att de kommo inom hörhåll för sanningens ord, som ej kan vara utan frukt.

Därför fick det nog gå för långt redan från början. Dock funnos även sådana som säkert voro berörda av ordet fastän de icke vågade taga steget ut. men då nu allt fler av de våra bestämt sade ifrån att det måste bli en ändring och förmaningar och vädjan till deras rättskänsla icke aktades, så var nu ej annat att göra än visa dem att vi även menade vad vi sade. Ett par av de västa bråkmakarna blevo utvisade och då om några veckor de även finge se här boende landsfiskalen Granlund komma till vårt möte så slutade de med sina besök hos oss. Även de som voro mer stilla och uppmärksamma tycktes bli skrämda och upphörde att gå. Det var ledsamt att de ej kommo, ty rätt ofta kunde man få ett enskilt samtal med dem. De två som visades ut hade nog snart lämnat oss, ty den ena fick gå

ifrån den plats han hade och den andra reste till Amerika. Kanhända gingo vi Herren i förväg. Hade vi dröjt torde saken ställts sig annorlunda.

Sedan har vi nog haft många dyrbara möten men mycket fåtaligt besökta; i medtag vid 12-14 tillfällen blott fem eller sex personer. Anledningen därtill är ju till en del den att några av vännerna flyttat till en annan trakt, men vi måste även erkänna att synd och brist funnits; brist på kärlek, brist på tro och helig andekraft.”

Vidare framgår att den 8 juli for en liten skara på lastbild till Botkyrka ålderdomshem där de fick glädja de gamla genom ordets förkunnelse och genom att bjuda på kaffe. Dessutom var några systrar med och spelade och sjöng.

Under syster Mackes ledning hade en arbetsgrupp åstadkommit 68 persedlar för fattiga barn och en begäran att få hyra baptisternas nybyggda kapell hade avslagits. Ja, det var en långa och innehållsrik årsberättelse.

Macke blir föreståndare

Vid administrationsmötet i stan i januari 1924 väljs Wilhelm Macke till föreståndare och Carl Emil Hellqvist till kassör och i Evangelii Härolds predikoturer kan vi konstatera att verksamheten fortsatte ungefär som året före.

Utpostens årsberättelse, skriven av Greta Karlsson, säger att

”offentliga möten ha hållits i regel varje onsdag då vi haft besök av ett eller flera Herrens vittnen. I början av året hade vi förmånen hava ibland oss missionärskandidaterna Malin Blomkvist och Signe Larsson. För det verk dessa systrar genom Guds nåd fingo utföra bland oss prisa vi Herren. Ett kärt besök hade vi också av f d kyrkoherde Söderholm.”

Vad gäller de två missionärskandidaterna kan vi notera att Malin Blomkvist var född 1884 på Värmdö och döpt i Filadelfia i stan 1917. Under en tid hade hon adress som inneboende hos nyssnämnda Axelina Wallin. 1924 begär hon flyttningsbetyg till Högsby, platsen där den tidens missionsskola eller missionshem något år tidigare just startat.

Signe Larsson var fem år yngre än sin kamrat. Hon var född i Uppsala, döpt 1912 i Betestaförsamlingen, en missionsförsamling på Floragatan 8 på övre Östermalm i Stockholm och intagen i Filadelfia 1915. Hon ser ut att ha blivit kvar i församlingen ända till 1940 då hon begärde flyttningsbetyg till församlingen i Tumba. Hon bodde på olika platser. Under en tid på adress Engelsberg i Rönninge. Tydligen just där församlingen ibland hade sina möten.

Åter till berättelsen. 27 juli hade man haft ett friluftsmöte med bröderna Dahlén och Persson som talare och en musikförening från Stockholm hade spelat och sjungit. I

september var bröderna Gustafsson, Pfader och Bertilsson samt Filadelfiakören ute och mycket folk hade samlats. På hösten deltog bibelskolelever från bibelskolan i stan.

Vidare hade man på lördagar och söndagar haft enskilda bönemöten.

Det äldsta protokollet

Det äldsta bevarade protokollet från Tumba har rubriken ”Protokoll över årsmötet för Böneringen i Tumba Lördagen 1/1 1925” och är skrivet av sekreteraren K A Kärrström och justerat av Karl Tholin och mötesordföranden C E Hellqvist. Ordningen och reda från allra första början.

Vi citerar något ur den årsberättelse som lästes upp i mötet och som godkändes. Den var skriven av Greta Karlsson:

”Vår kära syster Tyra Johannesson har tjänat oss som evangelist i detta hårda samhälle nästan hela året; dock mera det sista kvartalet. Hennes arbete för Herren har även burit frukt ty syndare har blivit frälsta och några säga sig hava blivit övertygade om sanningen, men sakna mot att avgöra sig för Jesus.”

”En söndagsskola har vi börjat med och fastän barnantalet ej varit så stort på grund av fördomar mot oss har den ändock varit till välsignelse och vi tro på seger för framtiden. Lokal för den har varit Dalhyddan, våra kära syskon Mackes hem, som fritt upplåtits för både offentliga och enskilda möten.”

Även detta år hade man haft en arbetskommitté för fattigas beklädnad och besökt Botkyrka Ålderdomshem.

Några gånger, då man inte kunnat vara i Dalhyddan och då Ordenshuset Mimer varit upptaget, hade man fått hyra missionshuset Tabor eller Betelkapellet.

Även revisionsberättelsen föredrogs och visade att kassaomslutningen varit 1.811 (36.000) kr. Den största intäkten var kollekter på 1.138 kr och på kostnadssidan förekom respengar för talare 480 kr, evangelistlön 146 kr och lokalhyra 333 kr. Dessutom hade man köpt en orgel för 360 kr inklusive frakt. Revisorerna C E Hellqvist och Karl Tholin uttrycker sin tacksamhet för året som gått till både Herren och kassören.

Årsmötet går vidare

Protokollet från årsmötet upptar både sådant som enbart nämndes och sådant som beslutades. Till exempel att

”syster Macke hade förteckning från arbetskommittén över klädespersedlar som blivit förfärdigade och insända till räddningsmissionen som får församling i Stockholm bedriver.”

Vidare förrättades val och W Macke valdes till gruppleddare, Augusta Ljungkvist till kassör, K A Kärrström till sekreterare samt bröderna Hellqvist och Tholin till revisorer med broder Westman, Kerstin Kärrström och Ester Andersson som suppleanter. Syster Macke åtog sig att förestå arbetskommittén.

Man skulle också försöka få en söndagsskola till stånd och syskonen Macke var villiga att upplåta sitt hem som lokal för den. Broder Hellqvist valdes till söndagsskolföreståndare.

Syster Augusti föreslog

”att vi skulle försöka få något offentligt möte till stånd någon söndagseftermiddag vilket vi alla vore med om. Vi fattade även beslut om att försöka få någon evangelist, helst manlig, att verka bland oss på platsen i vinter. Vi kommo överens om att framlägga saken för vår församling i Stockholm.”

Valen av föreståndaren Wilhelm Macke och kassör Augusta Ljungkvist konfirmerades sedan på församlingens administrationsmöte i stan och i predikoturerna i Evangelii Härold ser vi att man från den 26 februari 1925 började kungöra möten ”Tumba, Dalhyttan, Tyra Johannesson”. Detta möten hölls som regel söndagar klockan fem på eftermiddagen.

Nästa möte var ett ekonomimöte

Nästa protokoll är från ”Ekonomimöte den 24/1 25” och är det enda bevarade protokollet det året utöver tidigare nämnda från årsmötet.

”Mötet började med bön och lovsång. Jesus vill hålla oss brinnande i böneumgänge med honom och det är saligt att få komma tillsammans och prisa Jesus. Vi återupptog nu söndagsskolfrågan och beslöts att i Jesu namn börja densamma andra söndagen i februari. Skulle även till söndagsskolan köpa textböcker, sångböcker samt tidningar efter behov.”

Sekreteraren fick uppdraget att göra inköpen samt att tala med församlingen om önskemålet att få dit en evangelist medan

”Broder Macke fick i uppdrag att skriva till någon pastor i någon pingstförsamling i Stockholm och försöka få ut någon på någon söndag och hålla möte.”

Tio söndagsskoltidningar i veckan

Det nya året 1926 börjar med att man samlades till årsmöte hos syskonen Macke. Protokollet som har rubriken ”Protokoll över årsmötet av Filadelfiaförsamlingens utpost i Tumba hos syskonen Macke i Dalhyddan lördagen 16/1 26” berättar att revisionsberättelsen föredrogs och att ansvarsfrihet beviljades. Vidare ”beslöts att – genom syster Mackes försorg – inköpa till söndagsskolan tidningar tio i veckan, tio textböcker och

en klassbok samt en sparbössa” samt noterades att syskonen Macke var villig att även i fortsättningen öppna sitt hem för söndagsskolan.

Broder Macke omvaldes som ledare för gruppen. Till kassör valdes K A Kärström efter Augusta Ljungkvist som blev revisor tillsammans med Ester Andersson. Sekreterare blev broder Hellqvist efter K A Kärström.

Mötena fortsätter

I Evangelii Härold kan vi läsa om mötena. Första veckan på året var det möte i Dalhyddan klockan fem på söndagseftermiddagen med Tyra Johannesson och i mitten av mars vittnade eller predikade hon tre gånger. Söndag eftermiddag klockan fyra samt halv åtta på kvällarna både onsdag och fredag. Alla gånger i Ordenshuset Mimer. En bit in i april är det på nytt möte i Ordenshuset. Samma veckokvällar men först klockan åtta och med Ellen Karlsson.

Nästa gång gruppen träffas till överläggningar var den 20 mars. Då var både evangelistsystrarnas lön och kapellbygget uppe till behandling. Vi citerar ur protokollet:

”Protokoll vid mötet hos Kärströms den 20 mars 1926.

§2 Närvarande voro utom syskonen Kärström och Mackes även Elsa Karlsson och Ester Andersson från Söderby sjukhus, Ingeborg Hellqvist och undertecknad Carl E Hellqvist.” (Åtta personer alltså.)

§3. Då det var nödvändigt att något bestämt bidrag i månaden anslogs för evangelisters underhåll kommo vi till det beslut att vi för närvarande ej kan giva dem mer än 80 kronor i månaden, eller 40 kr åt var av dem. Vi måste även hava till hyran för Lokalen (Ordenshuset Mimer) som med tre möten i veckan går till rätt mycket.”

§5. På tal om byggandet av kapell så är ju det första man bör göra att köpa tomt. Till att utse tomtplats och höra sig för vad den kan kosta utsågos brr Macke, Kärström och undertecknad (Hellqvist).”

”Protokoll vid mötet hos Kärströms den 17 april 1926”

Gruppmöten hölls varje månad och vid mötet i april hemma hos kassören resonerade man om att ordna ett föräldramöte med kaffe och med kyrkoherde Söderholm som talare. Eller skulle man inbjuda även icke föräldrar och slopa kaffet. Efter en del resonerande blev det varken det ena eller det andra. Man beslöt att uppskjuta mötet till *”längre fram eftersom vi vänta pastor Pethrus hit när som helst”*.

Vad gäller tomtrågan så var den *”... ännu icke avgjord. Den tomt till kapellbygge som vi tänkt på kostar enligt vad vi sist fått höra 1:75 per kvm vilket då för hela tomten utgör omkring 4.000 (drygt 90.000) kr.”*

Inget möte i maj

Nästa protokoll är ”Protokoll över möte hos Macke den 26 juni 1926” vilket visar att det inte var något möte i maj. Men nu i juni beslöt man att sända inbjudan *”till evangelistsystrarna Tyra Johannesson och Ellen Karlsson att de äro välkomna hit igenom om de tro det vara i enlighet med Guds vilja”*.

Stora fastighetsaffärer

Under samma möte var lokalfrågan uppe på nytt och nu gällde det Folkets hus, som tydligen var till salu. Vi citerar:

”Då det kommit till vår kännedom att Folkes hus skulle vara till salu för ett pris av 12.000 (270.000) kr blev undertecknad (Hellqvist) utsedd att göra förfrågan om saken i den händelse att vi möjligen skulle komma att köpa det.”

På nästa möte hållet hos Hellqvist den 17 juli togs frågan om fastighetsköp upp på nytt. Men inte bara den:

”§2. Torsdagen den 15 juli voro vi några bröder; Macke, Kärrström, Olsson, C Larsson och Hellqvist, bort till Folkets hus där herrarna Stark och David Jons-son visade oss detsamma. Det synes vara i ganska gott skick varför vi äro av den övertygelsen att vi böra köpa detsamma. De begära 12.000 kr vilket ju en tycks vara för mycket, men kunna vi få det billigare så vore det ju bra.

På frågan till de på mötet närvarande (antalet framgår inte av protokollet) om vi skulle köpa Folkets hus svarades enhälligt ja.

§3. Då vi ej hava några vidare tillgångar så blevo brr Macke, Olsson och Kärrström utsedda att måndagen den 19 juli resa in till Filadelfiaförsamlingen i Stockholm för att om möjligt där eller av någon medlem i församlingen få hjälp till lån.

§4. Då det synes vara nödvändigt att en församling finnes i vars namn huset köpes, och det även har varit vårt böneämne att få en församling så kanske det nu är Herrens vilja att så sker. Även i denna viktiga sak skulle råd begäras av våra pastorer.”

Man nöjer sig med att lägga fram en tanke och kommer inte in till ”bröderna i stan” med ett protokollfört beslut om att bilda egen församling. Och klokt var nog det.

Man betalar 500 kronor i handpenning

Det framgår av ”Protokoll vid mötet hos Vestman den 7 aug 1926” att man bestämt sig för att köpa Folkets hus och att man betalt en handpenning. Om man gjort detta utan

att invänta pastorernas råd eller om man fått ett muntligt klartecken framgår inte. Där-
emot att man har ett hopp om att kunna bilda församling veckan efter.

Vi citerar ur protokollet:

”§2. Köpet av Folkets hus är nu avgjord därigenom att broder Kärrström lämnat 500 kr i handpenning sedan vi fått köpesumman nedsatt till 11.000 (250.000) kr. Av dessa skola 5.000 kr vara inbetalda till 1 oktober då vi skola börja med våra möten där.

§3. Om lördag den 14 aug kl 6 e.m. är det hopp att vi hos våra syskon Kärrström skola förena oss till en Guds församling på Ordets grund. Någon av våra pastorer kommer ut då. På tal om vad namn vår församling skulle hava, tycks de flestas önskan vara att den borde heta Filadelfia.

§4. Bön och fastedag bestämdes tills i morgon söndagen den 8 augusti hos Vestmans.

§5. Beslöts att söndagsskolan skall åter börja söndagen den 5 sept i Dalhyddan.”

Snabba beslut

Inne i stan behövde man tydligen inte lång betänketid. Redan den 10 augusti var det äldre- och diakonmöte och därifrån läser vi:

”§7. Som vännerna i Tumba begärt få sammansluta sig till församling, beslöts tillmötesgå deras begäran.

§8. En förfrågan hade inkommit från vännerna i Tumba om församlingen här kunde hjälpa dem med pengar till inköp av en samlingssal, men som vi själva reflektera på lokalbygge, beslöts att ej låna ut några pengar.

§9. Beslöts att de bröder som ha tillfälle må resa till Tumba för att närvara vid församlingsbildandet den 5 sept.”

Församlingsledningen hade vid den här tiden inget att invända mot att en utpost bildade egen församling. Kanske berodde detta på att Tumba ansågs ligga ganska långt från stan och utanför den stora församlingens revir.

Att man inte kunde bisträcka ekonomiskt från stan måste ses mot det faktum att församlingen just beslutat bygga en ny stor kyrka i Rörstrandsområdet och själv behövde alla pengar.

Tumbavännernas begäran om utträde ur församlingen beviljades i församlingsmöte redan veckan därpå – den 16 augusti – och vi citerar protokollet:

§5. Nedanstående vänner och syskon i Herren bosatta i Tumba önskade utträda ur församlingen för att bilda egen församling därstädes och beslöt församlingen bifalla deras begäran samt tillönska dem Guds rika välsignelse. Därjämte beslöt församlingen att endera Pastor Pethrus eller Gustafsson skulle få närvara vid församlingens bildande. Vännernas nr och namn äro följande:

226 Ellen Macke
1070 Stina Gustafson
1427 Ester Andersson
1708 Karl T E Tholin
1733 Johanna Vilhelmina Larson
1735 Elvira Vilhelmina Tholin
1922 Augusta Vickman
1923 K A Kärrström
1942 J E Vickman
2019 Wilhelm Macke
2185 Augusta Ljungkvist
2440 Ida Margareta Karlson
2480 Vilhelmina Vestman
2481 John Gust. Vestman
2544 C E Hellqvist
3312 Signe Holmgren
3462 Kerstin Kärrström
3650 Hanna Skoglund
3859 Ingeborg Hellqvist
4009 Anna Margareta Mattson
4138 Maria Nallén
4139 Karl Nallén
4237 Gärda Vilhelmina Olson
4238 Viktor Albin Olsson

Församling bildas

Den som läste Evangelii Härold riktigt noga kunde i den tidning som kom ut den 3 september 1926 under rubriken "TUMBA, Ordenshuset Mimer" läsa "Söndag 2 enskilt möte." Inget mer. Det var allt. Det var då och i detta enskilda möte man skulle ta ställning till om man skulle bilda församling. Om man skulle sluta med att "bara" vara en utpost.

För att få med alltsammans kring församlingsbildandet citerar vi protokollet från mötet hos syskonen Kärrström den 5 september 1926. Observera att det enskilda mötet annonserades att hållas i Ordenshuset Mimer men att det i verkligheten hölls i ett privat hem.

Protokoll vid Filadelfiaförsamlingens i Tumba ordnande hos våra syskon Kärrströms den 5 september 1926 kl 2 e.m.

§1.

Efter sedan sången 314 i Segertoner sjungits öppnades mötet av br W Macke med uppläsande av Apg 2:36-47 varvid han sade några ord om att han var glad över att vi kommit till den stunden då vi få ordna oss till en församling.

§2.

Efter en varm bönestund på knä utsågs till att leda mötet vår pastor Lewi Pethrus från Stockholm som jämte broder Filip Lundberg och en broder Emil Persson med sin fru, uti bil kommit till oss.

Pastor Pethrus uttryckte sin glädje över att få vara med vid detta tillfälle och hälsade oss från Filadelfiaförsamlingen i Stockholm. Därefter sade han att det är ett betydelsefullt steg då Församlingen skall bildas. Församlingen skall bestå av sådana som äro frälsta och döpta samt hålla sig till apostlarnas lära enligt Apg 2:40-42. Det är Gud som bildar Församlingen och sedan ordnas genom tillsättande av Äldste.

Därefter följde upprop av dem som skulle tillhöra Församlingen. Av dessa voro 6 st som tillhört annan församling än Filadelfia och har betyg från dem. De voro: C G Gustafsson, C Larsson och Elin Larsson, Viktoria Sundin, Ragnhild Jansson och Matilda Hellqvist. De övriga som förut tillhört Filadelfiaförsamlingen i Stockholm voro: Wilhelm Macke och Elin Macke, Signe Holmgren, Albin Olsson och Gärda Olsson, Greta Karlsson, K Tholin och Elvira Tholin, Augusta Ljungkvist, Arvid Kärrström och Kerstin Kärrström, C E Hellqvist, Ingeborg Hellqvist, Anna Mattson, Stina Gustafsson, Hanna Skoglund, Ester Andersson, Mina Larsson, Vickman och syster Vickman, Nahlén och syster Nahlén, G Vestman och syster Vestman.

Systrarna Vestman och Vickman och Anna Mattson hade ej kunnat komma med. Utom de som kommit från Stockholm voro även våra evangelister Tyra Johansson och Ellen Karlsson närvarande (namnen på de 24 medlemmarna som bildade församlingen överensstämmer med namnen i protokollet i stan även om ett och annat namn stavats olika).

§3.

Efter sedan pastor Pethrus uppläst 1 Tim 3 följde val av Äldste eller Församlingsföreståndare samt val av Diakoner. Broder W Macke blev föreståndare och br A Kärström Diakon, Dessa blevo sedan av pastor Pethrus och Filip Lundberg invigda till sitt kall därigenom att, sedan de böjt knä, de lade sina händer på deras huvud och bad för dem.

Därefter uppläste pastor Pethrus Upp 2:10b "Var trogen intill döden så skall jag giva dig livets krona"

"Det gäller att vara trogen Gud i livets alla förhållanden, i mot- som medgång. När folket ropar Hosianna böra vi vara på vår vakt. Då Paulus kom till Lystra

ville folket offra tjurar och kransar åt honom, men sedan stenade de honom. Om de kastar sten eller blommor på oss kan vara just samma sak. Huvudsaken för en föreståndare eller församling är att "Gud är med oss"; och är var och en osjälvisk, och icke har egna intressen, så går det framåt.

Jag har varit pastor i 15 år och sett inte så litet, ibland har det varit riktigt vidriga svårigheter att kämpa emot, men vill man betala priset så går det till seger, men det svåraste för en församling är om det blir strider inom densamma. Tro ej att det då kan gå. Ett syndafall kan så ej hindra framgången som tvister och strider mellan medlemmarna. Men däremot kan ingenting hindra framgång för den församling som är fylld av Kristi kärlek. Jag önskar eder att i mån vara trogna intill döden och så vinna livets krona.

Sedan vi därefter stående alla fattat varandras händer och någon eller några tackat Herren sjöngo vi den bekanta kören: "Friköpt jag är, men ej med silver...

§4.

Därefter blev det beslutat att en hälsning skulle sändas till Filadelfiaförsamlingen i Stockholm och så som minnesord föreslog broder Kärrström 1 Kor 15:57-58.

§5.

Broder Emil Persson gav oss till att minnas att vi skola tänka på Honom som förmår. Jesus förmår.

Broder Filip Lundberg uppläste 1 Tess 5:23-24. Trofast är Han som kallar eder, han skall och utföra sitt verk. Han skall giva även här en härlig seger för sitt Namns skull.

§6.

Sedan sången 88 sjungits hade vi brödsbrytelse varefter vi fingo avsluta vårt dyrbara möte för att sedan samlas kl 5.30 i Ordenshuset Mimer där pastor Pethrus talade från Joh 3:7 om den nya födelsens nödvändighet och syster Thyra Johannessson över orden: Ett vet jag att jag var blind men nu ser jag.

Tumba i sept 1926

C E Hellqvist

Så var då den stora församlingen i stan 24 medlemmar och en utpost fattigare. Om den hälsning mötet beslöt sända till moderförsamlingen avsågs att sändas muntligt med "bröderna" som var med från stan eller i skriftlig form är oklart. Klart är dock att den inte framförts på ett så kraftfullt sätt i stan att den ansetts värd att bli protokollförd.

Något om övergången från utpost till församling

I Evangelii Härold nr 37 den 17 september benämns verksamheten fortfarande ”Tumba. Mimer” men redan i nr 39 den 1-8 oktober läser vi ”TUMBA, Filadelfia (f.d. Folkets hus). Söndag 4. Tyra Johannesson och Ellen Karlsson. Onsdag 8 Tyra Johannesson och Ellen Karlsson.” Det var första gången man annonserade som egen församling och i egen lokal; i det tidigare Folkets hus. Men först kommande söndag lär man ha haft själva invigningsmötet.

Från nr 44 av Evangelii Härold ändras också ordningen i predikoturerna och i fortsättningen återfinns Tumba inte längre under Filadelfia som utpost.

Ett par veckor senare är en artikel om Filadelfia, Tumba, införd i Evangelii Härold. Den berättar både om församlingsbildandet den 5 september och lokalinvigningen den 10 oktober och är undertecknad ”Å Filadelfiaförsamlingens i Tumba vägnar. En medlem.”

”Den svenska pingstväckelsens historia”

I ”Den svenska pingstväckelsens historia” del II andra upplagan läser vi på sid 422 att ”Församlingen i Tumba – som var en fri församling och uppstått genom Filadelfiaförsamlingens i Stockholm verksamhet – har nått en mycket glädjande utveckling och räknar för närvarande 120 medlemmar (1933). Den förestås av broder Carl Bergkvist.”

På sidan 99 återfinns ett längre sammanhang:

Filadelfiaförsamlingen har utom verksamheten i själva huvudstaden även under årens lopp verkat på en mängd olika platser omkring Stockholm, där sedan egna fria församlingar uppstått, vilkas medlemmar sålunda utträtt ur Filadelfiaförsamlingen. Bland sådana församlingar må nämnas Filadelfiaförsamlingen i Enköping, Elimförsamlingen i Täby, Taborförsamlingen å Södermalm i Stockholm, numera uppgången i Södermalms fria församling, de fria församlingarna i Hudinge, Tureberg, Tumba m fl.

Medlemsantalet enligt Sundstedt

1926	30 medlemmar
1928	60 medlemmar
1935	122 medlemmar
1945	120 medlemmar
1950	118 medlemmar